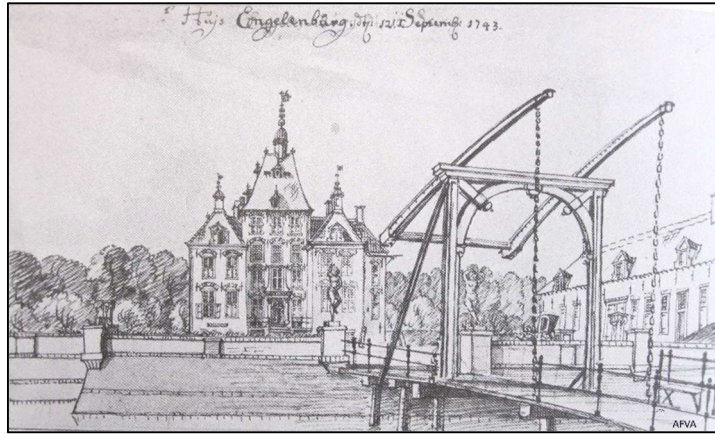

33. Herwijnen Kasteel Engelenburg

Kasteel Engelenburg 12 September 1743

Dit kasteel is van de drie kastelen te Herwijnen de jongste. De precieze datum van de bouw is niet bekend. De oudst bekende bron dateert uit 1468. Dit vermeldt een "huis met voorburcht en gracht". Na Wayenstein en Frissestein komen de heren van Herwijnen hier pas rond 1700 wonen.

Het kasteel ligt binnendijs aan de Waal en vier honderd meter verderop ligt Frissestein, buitendijs. Mogelijk was het van oorsprong een zaaltorenkasteel, dat wil zeggen dat iedere verdieping meer kamers telde. Een tekening van Cornelis Pronk uit ongeveer 1730 toont een U-vormige hoofdburcht en poorttoren. Een houten brug verbond voor- en hoofdburcht. Naast het wonen had het kasteel ook een militaire functie.

De Heren van Herwijnen bezitten gronden in leen en breiden dat verder uit. Het kasteel komt in veler handen en door vererving zullen rond 1600 het huis en de hofstede worden opgedeeld. De Amsterdamse zakenman Pieter de Graeff koopt in 1620 het kasteel en gebruikt het als buitenplaats. Nadien wordt zijn neef Bicker eigenaar.

Het kasteel overleeft de belegering van de Fransen in 1672, in tegenstelling tot andere kastelen. De eigenaar van Engelenburg, tevens ook eigenaar van Frissestein, verkoopt beide kastelen aan Adriaan Bout. Hij verwerft de heerlijke rechten ook al is hij niet van adel. Beide kastelen komen in 1723 in handen van dominee Bierman en vanaf dan woont de eigenaar van de Engelenburg op Frissestein.

Aart de Kock, koopt in 1817 Engelenburg voor 1300 gulden en mag het slopen. De voorpoort behoudt hij nog tot 1834. In 1931 en 1981 zijn door opgravingen de fundamente van de Engelenburg blootgelegd. In het weiland is het rechthoekige kasteelterrein en de gracht erom heen nog goed te herkennen en dit vormt samen met de ondergronds bewaarde fundamentsresten een beschermd archeologisch rijksmonument. Onlangs (2020) werd met boringen en grondradar in kaart gebracht wat er onder het maaiveld is overgebleven.

De werkgroep Engelenburg heeft in het verleden het Engelenburgpad (klompenpad) gerealiseerd maar wil nu ook het kasteelterrein ernaast wat nieuw leven inblazen, daarbij begeleid door de Stichting Landschapsbeheer Gelderland. Deze stichting heeft ook onderzoek gedaan naar de vervallen historische hoog boomstammen rond de gracht en heeft hierbij ook al aanbevelingen opgesteld voor onderhoud en herstel.

Het verhaal gaat dat het nu nog spookt op het terrein van Engelenburg. Toen de kasteelheer op kruistocht vertrok, bleef zijn dochter achter. Zij werd geschaakt door de heer van Wayenstein. Daarna wilde zij naar het klooster maar verdroeg het verlies van haar maagdelijkheid niet en pleegde daarom zelfmoord met het zwaard. Toen haar vader terugkwam, belegerde hij Wayenstein, vermoordde de schaker van zijn teerbeminde dochter en spijkerde zijn helm kap aan de kasteelpoort. De kastelen mogen verdwenen zijn, maar het spookt er nog altijd!

Bron:

Uit Kwartaalblad van de Historische Kring West-Betuwe.